 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19 1 lapas iš 6 4 leidimas

SPECIALIEJI REIKALAVIMAI ŠILUMOS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJAMS

BENDROSIOS NUOSTATOS

Šilumos energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo programa parengta pagal Energetikos objektus *įrengiančių ir(ar)* eksploatuojančių darbuotojų tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Energetikos ministro 2012 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. 1-220. (Žin., 2012, Nr. 130-6581), įsakymo pakeitimai – 2013 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. 1-86 (Žin., 2013, Nr.43-2131), 2013 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. 1-183 (Žin., 2013, Nr. 100-4970), 2014 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. 1-169 (TAR, 2014-06-25, Nr. 9105), 2014 m. gruodžio 30 įsakymu Nr. 1-331 (TAR, 2015-01-05, Nr. 42), 2015 balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1-101 (TAR, 2015-04-14, Nr.5763), 2015 m. birželio 22 d. Nr. 1-158 (TAR, 2015-06-23, Nr. 10054) 2016 m. kovo 25 d. Nr. 1-98 (TAR, 2016-03-29, Nr. 6354), 2018 m. gruodžio 27d. įsakymu Nr.1 -397 (Tar, 2018-12-28, Nr. 21785).

Atestuojant tikrinama, ar energetikos darbuotojas atitinka jam keliamus bendruosius ir specialiuosius kvalifikacinius reikalavimus. Energetikos darbuotojų bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai (išsilavinimo, darbo stažo, kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai, jeigu jie nustatyti teisės aktuose) turi būti patikrinami iki atestavimo pradžios. Jeigu energetikos darbuotojas netenkina nustatytų bendrųjų kvalifikacinių reikalavimų, – jo žinios nėra tikrinamos. Atestavimo metu žinios tikrinamos naudojantis testais, programomis iš energetikos įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos., darbuotojų saugos ir sveikatos bei kitų norminių teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą.

Energetikos darbuotojų specialiųjų žinių vertinimo temos pateikiamos, atsižvelgiant į veiklos sritis ir energetikos darbuotojų kategorijas.

REIKALAVIMAI ŠILUMOS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJAMS

ŠILUMOS ENERGETIKOS SEKTORIAUS DARBUOTOJŲ, KURIE PRIVALO BŪTI ATESTUOJAMI, SĄRAŠAS

Nr.	Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės
1.	Šilumos įrenginių eksploatavimas	Energetikos įmonių eksploatuojančių šilumos įrenginius, vadovai, filialų vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už šilumos įrenginių ¹ eksploatavimo organizavimą įmonėje	Organizuoti šilumos įrenginių ¹ eksploatavimą
		Energetikos įmonių struktūrinių padalinių ² vadovai ar juos pavarduojantys asmenys, atsakingi už šilumos įrenginių ¹ eksploatavimą	Vadovauti šilumos įrenginių ¹ eksploatavimo ³ (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams
		Energetikos įmonių padalinių vadovai, atsakingi už šilumos įrenginių ¹ eksploatavimą	Vadovauti energetikos įmonės padalinio šilumos įrenginių ¹ eksploatavimo ³ (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams
		Šilumos įrenginius ¹ eksploatuojantys darbuotojai (inžinieriai, specialistai, operatoriai, mašinistai ir pan.)	Eksplloatuoti ³ (technologiskai valdyti, techniskai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) šilumos įrenginius ¹
		Šilumos įrenginių ¹ apsaugos, automatikos, signalizacijos ir valdymo sistemas ⁴ eksploatuojantis elektrotechnikos darbuotojas ⁵	Eksplloatuoti ³ (technologiskai valdyti, techniskai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) šilumos įrenginių ¹ apsaugos, automatikos, signalizacijos ir valdymo sistemas ⁴

 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19 2 lapas iš 6 4 leidimas

Nr.	Veiklos sritis	Energetikos darbuotojų kategorija	Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės
2.	Šilumos vartojimas	Asmuo, atsakingas už įmonės ar pastato šilumos įrenginių eksploatavimo organizavimą (asmuo, atsakingas už šilumos ūkį)	Organizuoti įmonės ar pastato šilumos vartojimo įrenginių eksploatavimą
		Pastato šildymo ir karšto vandens sistemų prižiūrėtojo struktūrinių ² padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už pastato šilumos punktų, šildymo ir karšto vandens sistemų eksploatavimą	Vadovauti pastato šilumos punktų, šildymo ir karšto vandens sistemų eksploatavimo ³ (technologinio valdymo, techninės priežiūros, remonto, matavimo, bandymo, paleidimo ir derinimo) darbams
		Pastato šilumos punktus, šildymo ir karšto vandens sistemas, eksploatuojantys specialistai, darbininkai	Eksplatuoti ³ (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) pastato šilumos punktus, šildymo ir karšto vandens sistemas
3.	Šilumos objektų ir įrenginių įrengimas	Energetikos įmonių vadovai ar jų įgalioti asmenys, atsakingi už šilumos ¹ įrenginių įrengimo organizavimą	Organizuoti šilumos įrenginių ¹ įrengimą
		Šilumos įrenginius ¹ įrengiantys specialistai, darbininkai	Įrengti, bandyti, derinti, paleisti šilumos įrenginius ¹

Pastabos:

1. ¹ Nurodyti konkretų šilumos įrenginių tipą ir parametrus, pvz.: šilumos įrenginiai iki 25,5 MPa ir iki 450 MW galios, šilumos tinklai iki 500 mm ir didesnio sąlyginio skersmens DN.

2. ² Struktūriniai padaliniai yra ne įmonės teritorijoje ir savo sudėtyje turi pavaldžių padalinių.

3. ³ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

4. ⁴ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „šilumos įrenginių apsaugos sistemų eksploatavimas“.

5. ⁵ Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100 (Žin., 2010, Nr. [39-1878](#)), nustatyta tvarka atestuojamiems elektrotechnikos darbuotojams gali būti suteiktos šios apsaugos nuo elektros kategorijos: PK, VK, AK.

 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19 3 lapas iš 6 4 leidimas

SPECIALIŲJŲ ŽINIŲ VERTINIMO TEMOS PAGAL DARBUOTOJŲ KATEGORIJĄ

1.5. KATEGORIJA

Veiklos sritis: Šilumos įrenginių eksploatavimas.

Energetikos darbuotojų kategorija: Šilumos įrenginių¹ apsaugos, automatikos, signalizacijos ir valdymo sistemas⁴ eksploatuojantis elektrotechnikos darbuotojas⁵

Atestavimo sritis ir suteikiamos teisės: Eksploatuoti³ (technologiskai valdyti, techniškai prižiūrėti, remontuoti, matuoti, bandyti, paleisti ir derinti) šilumos įrenginių¹ apsaugos, automatikos, signalizacijos ir valdymo sistemas⁴

Pastabos:

1. ¹ Nurodyti konkretų šilumos įrenginių tipą ir parametrus, pvz.: šilumos įrenginiai iki 25,5 MPa ir iki 450 MW galios, šilumos tinklai iki 500 mm ir didesnio sąlyginio skersmens DN.

2. ² Struktūriniai padaliniai yra ne įmonės teritorijoje ir savo sudėtyje turi pavaldžių padalinių.

3. ³ Galima nurodyti ir atskiras eksploatavimo darbų rūšis, pvz., „technologinis valdymas“.

4. ⁴ Galima nurodyti ir atskiras atestavimo sritis, pvz., „šilumos įrenginių apsaugos sistemų eksploatavimas“.

5. ⁵ Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100 (Žin., 2010, Nr. 39-1878), nustatyta tvarka atestuojamiems elektrotechnikos darbuotojams gali būti suteiktos šios apsaugos nuo elektros kategorijos: PK, VK, AK.

Kvalifikacijos reikalavimai:

Bendrieji kvalifikaciniai reikalavimai:

- Energetikos įrenginius eksploatuojantys inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai privalo turėti ne žemesnį kaip inžinerijos, technologijų ir (ar) fizinių mokslų studijų kryptių grupės aukštąjį koleginių arba jam prilygintą išsilavinimą, nurodytą Aprašo 42¹ punkte, išskyrus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatytą išsilavinimo reikalavimą, mokymo įstaigoje arba energetikos įmonėje kursų (programų), suteikiančių teisinių ir technologinių žinių, reikalingų atitinkamai veiklos sričiai, baigimo pažymėjimą, turėti minimalią, bet ne mažesnę kaip 1 metų darbo patirtį energetikos veiklos srityje, jeigu šis reikalavimas yra nustatytas pareigybės aprašyme ar nuostatuose, taip pat periodiškai tobulinti kvalifikaciją, išmanyti teisės aktų, reglamentuojančių energetikos objektų, įrenginių įrengimo, eksploatavimo, techninės saugos, darbuotojų saugos ir sveikatos ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių energetikos veiklą, reikalavimus.

- Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, kurių išsilavinimas neatitinka nustatytų išsilavinimo reikalavimų, bet jeigu jie buvo atestuoti iki 2013 m. liepos 1 d. ir turi ne žemesnį kaip techninį specialųjį vidurinį išsilavinimą (politechnikumo ar technikum baigimo diplomas išduotas iki 1995 m.) arba aukštesniojo mokslo atitinkamos techninės (energetikos, technologijos mokslų, statybos, inžinerijos) srities išsilavinimą (aukštesniojo mokslo baigimo diplomas išduotas iki 2000 m.), gali būti toliau periodiškai atestuojami pagal Aprašo nuostatas.

Specialieji kvalifikaciniai reikalavimai:

- Garo ir vandens šildymo katilų priežiūros meistro pažymėjimas (atitinkamai katilų parametrams).
- Garo ir karšto vandens vamzdinių priežiūros meistro pažymėjimas.
- Slėginių indų priežiūros meistro pažymėjimas.
- Pavojingų medžiagų talpyklų priežiūros meistro pažymėjimas (esant skysto kuro katilinei)
- Energetikos darbuotojo pažymėjimas (eksploatuojantis elektros įrenginius iki 1000 V, Vidurinė apsaugos sistema nuo elektros kategorija (VK)).

Šilumos įrenginių kategorijos:

- Šilumos įrenginiai iki 0,05 MPa garo slėgio/ 110 °C vandens temperatūros.
- Šilumos įrenginiai iki 1,4 MPa slėgio.
- Šilumos įrenginiai iki 4,0 MPa slėgio.
- Šilumos įrenginiai iki 25,5 MPa slėgio.

 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19 4 lapas iš 6 4 leidimas

- Šilumos tinklų iki 500 mm sąlyginio skersmens.
- Šilumos tinklų iki 500 mm ir didesnio sąlyginio skersmens.
- Turbinų iki 1 MW galios
- Turbinų didesnės kaip 1 MW galios

Atestavimo periodiškumas: - ne rečiau kaip vieną kartą per 5 metus.

Kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai: kvalifikacijos tobulinimo reikalavimai nurodyti Priede Nr.1.

TEMOS:

1. Šilumos energetikos veiklos reglamentavimas.	
Eil. Nr.	Temos pavadinimas
1.1	Šilumos ūkio įstatymo nuostatos ir reikalavimai
1.2	Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių nuostatos ir reikalavimai
1.3	Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo reikalavimai

TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Šilumos ūkio įstatymas Nr. IX-1565 (aktuali redakcija).
2. Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1-297 (Žin., 2010, Nr.127-6488) (aktuali redakcija).
3. Asmenų, turinčių teisę eksploatuoti energetikos įrenginius, atestavimo taisyklės, patvirtintos Energetikos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr.1-274 (Žin., 2010, Nr. 120-6154) (aktuali redakcija).
4. Dėl Energetikos objektus, įrenginius įrengiančių ir (ar) eksploatuojančių darbuotojų atestavimo tvarkos aprašo patvirtinimo Nr. 1-220 (Žin., 2012, Nr. 130-6581) (aktuali redakcija).

2. Šilumos įrenginiai ir jų eksploatavimas	
Eil. Nr.	Temos pavadinimas
2.1	Saugos taisyklių eksploatuojant šilumos įrenginius reikalavimai
2.2	Gaisrinės saugos reikalavimai, eksploatuojant šilumos įrenginius
2.3	Šilumos įrenginių priežiūros reikalavimai.
2.4	Šilumos įrenginių parametrų matavimo ir apskaitos reikalavimai.

TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Naujų karšto vandens katilų, deginančių skystąjį arba dujinį kurą, techninis reglamentas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2002 m. vasario 11 d. įsakymu Nr. 45 (Žin., 2002, Nr. 115-5164) (aktuali redakcija).
2. Elektrinių ir elektros tinklų eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. 1-211 (Žin. 2012-11-06, Nr. 128-6443) (aktuali redakcija).
3. Saugos taisyklės eksploatuojant šilumos įrenginius, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. rugsėjo 13 d. įsakymu Nr. 1-246 (TAR, 2016-09-21, Nr. 23849).
4. Garo ir vandens šildymo katilų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. 1-102 (TAR, 2015-04-10, Nr. 5530) (aktuali redakcija).

3. Šilumos perdavimo ir skirstomieji tinklai, jų eksploatavimas.	
Eil. Nr.	Temos pavadinimas
3.1	Slėginių vamzdinių naudojimui taisyklių reikalavimai
3.2	Vandens garo ir perkaitinto vandens vamzdinių įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklių reikalavimai
3.3	Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų ir jų įrenginių apsaugos taisyklių reikalavimai.

 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19
		5 lapas iš 6
		4 leidimas

TEISĖS AKTŲ IR LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Slėginių vamzdynų naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos **energetikos** ministro **2018 m. gegužės 17 d. įsakymu Nr. 1-148 (TAR, 2018-05-23, Nr. 8261) (aktuali redakcija)**.
- Šilumos tinklų ir šilumos vartojimo įrenginių priežiūros (eksploatavimo) taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1-111 (**Žin., 2010, Nr. 43-2084**).
- Vandens garo ir perkaitinto vandens vamzdynų įrengimo ir saugaus eksploatavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. birželio 10 d. įsakymu Nr. 1-82 (**Žin., 2009, Nr. 73-2994**).
- Šilumos ir karšto vandens tiekimo tinklų ir jų įrenginių apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. rugsėjo 12 d. įsakymu Nr. 1-176 (**Žin., 2012, Nr. 108-5499**).

4. Higienos reikalavimai	
Eil. Nr.	Temos pavadinimas
4.1	Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimato reikalavimai

- Lietuvos higienos normos HN 42:2009 „Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų patalpų mikroklimatas“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1081 (**Žin., 2009, Nr. 159-7219**).

 ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ SERTIFIKAVIMO ĮSTAIGA	UAB TUVLITA Energetikos darbuotojų sertifikavimo įstaigos Energetikos darbuotojų sertifikavimo procedūra PRIEDAS P PR EDA 10-19-101	PR EDA 10-19 6 lapas iš 6 4 leidimas

Priedas Nr. 1

ENERGETIKOS DARBUOTOJŲ KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO REIKALAVIMAI

Energetikos įmonių vadovai (pavaduotojai) ar jų įgalioti asmenys, kurie tiesiogiai vadovauja energetikos įrenginių eksploatavimo veiklai, privalo periodiškai tobulinti kvalifikaciją. Šie asmenys ne rečiau kaip kas 5 metus privalo tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose, išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Energetikos darbuotojai, kurie tiesiogiai eksploatuoja elektros, šilumos, dujų ir naftos energetikos įrenginius pagal einamas pareigas (pareigybės aprašymą, nuostatus) arba faktiškai atliekamą darbą, vadovaujantis iš anksto parengtomis kvalifikacijos tobulinimo programomis, turi savo kvalifikaciją tobulinti energetikos įmonėse arba atitinkamose mokymo įstaigose. Energetikos darbuotojų kategorijų (pareigybių), kurias užimantys asmenys privalo periodiškai kelti savo kvalifikaciją, sąrašą nustato energetikos įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo. Kvalifikacijos tobulinimo trukmė priklauso nuo energetikos įrenginių sudėtingumo ir energetikos darbuotojo praktinio ir teorinio pasirengimo ir turi būti ne mažesnė kaip 16 akademinį valandų per 3 metus.

Inžinerinių kategorijų energetikos darbuotojai, įrengiantys energetikos objektus ir įrenginius, privalo periodiškai tobulinti kvalifikaciją. Šie asmenys ne rečiau kaip kas 5 metus privalo tobulinti savo kvalifikaciją kvalifikacijos tobulinimo kursuose arba kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose išklaudydami ne mažiau kaip 20 akademinį valandų paskaitų.

Kvalifikacijos tobulinimas energetikos veiklos kvalifikacijos kėlimo renginiuose skaičiuojamas nuo pirmo Sertifikavimo įstaigos energetikos darbuotojo pažymėjimo išdavimo datos. Kvalifikacijos tobulinimo dokumentai gali būti pateikiami kaip: teorinių ar praktinių energetikos veiklos kvalifikacijos kėlimo kursų/seminarų pažymėjimai, atestatai, sertifikatai, protokolai.